

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC398

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T864

datum uitspraak 07/05/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. A.C.H. Janssen, advocaat te Wijchen,

te voldoen door:

de Orde van de Minderbroeders Franciscanen.
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 13 augustus 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 17 juli 2013 met zaaknummer 2012T864, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 20 juli 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 4 november 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Janssen heeft hierop bij brief van 21 januari 2014 geantwoord. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 7 februari 2014. In reactie daarop is ter griffie nog ontvangen een brief van mr. Janssen d.d. 17 februari 2014, die ter informatie is doorgestuurd aan verweerder.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is als twaalfjarige naar het kleinseminarie [naam kleinseminarie] in [plaats] gegaan. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: pater [naam]) was docent op het [schooltype] en tevens de biechtvader van verzoeker.

De leerlingen van het [schooltype] waren in [plaats] ondergebracht in kosthuizen die werden gedreven door particulieren. In het kosthuis waar verzoeker sliep waren in totaal zestien jongens ondergebracht, acht per slaapkamer. Vrijwel vanaf de eerste dag werd verzoeker gedwongen oudere jongens seksueel te bevredigen voordat ze gingen slapen. Ook kwam geregeld een van de oudere jongens bij verzoeker in bed. Op enig moment heeft een van de jongens hiervan melding gemaakt bij pater [naam 2]. Alhoewel verzoeker bang was dat er maatregelen tegen hem zouden worden genomen, gebeurde er niets. Wel werd hij na de melding door de paters geïntimideerd en gekleineerd.

Verzoeker wist zich geen raad met de situatie en ging biechten bij pater [naam]. Pater [naam] verzocht verzoeker 's avonds bij hem op de kamer langs te komen. Daar moest verzoeker in detail vertellen wat er zich tussen de jongens afspeelde. Aanvankelijk dacht verzoeker dat pater [naam] verzoeker wilde steunen, maar terwijl verzoeker zijn verhaal deed, wreef pater [naam] over verzoekers benen en betastte hij verzoekers intieme delen. Ook heeft pater [naam] verzoeker gedwongen om zich af te trekken, terwijl pater [naam] toekeek. Dit is vijf keer gebeurd. Verzoeker was door de gebeurtenissen in het kosthuis zeer kwetsbaar. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik twaalf jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 17 juli 2013 (zaaknummer 2012T864) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 20 juli 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering

volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^c alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 4 november 2013 is namens verzoeker door mr. Janssen bij brieven van 21 januari en van 17 februari 2014 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het hem aangedane seksuele misbruik en de psychische gevolgen daarvan beschadigd geraakt. Hij was destijds op de lagere school een goede leerling en om die reden is hij toegelaten op het [schooltype]. Door het seksueel misbruik en de psychische gevolgen in brede zin van het misbruik voelde verzoeker zich niet voldoende veilig op het [schooltype] en lukte het verzoeker niet langer om voldoende concentratie op te brengen om de [schooltype]opleiding te vervolgen. Hij wilde naar huis maar mocht dat in eerste instantie niet; rector [naam] zei tegen de ouders van verzoeker dat verzoeker slechts een tijdelijke inzinking had die wel zou overgaan. Verzoeker is vervolgens in die periode op het [schooltype] veelvuldig ziek geweest en uiteindelijk mocht hij (pas) op zijn veertiende jaar het [schooltype] verlaten. Hij is toen weer thuis gaan wonen, maar gelet op hetgeen hem psychisch en fysiek was aangedaan, leidde dit tot de nodige spanningen. Wel heeft hij zijn Mulo A en B kunnen afmaken. Aansluitend is hij gaan werken. Aansluitend is hij twee jaar [functie] in [land] geweest en bij terugkomst is hij bij [werkgever] gaan werken. Werken in loondienst leidde voor verzoeker tot moeilijkheden, omdat het hiërarchisch verband verzoeker deed denken aan zijn tijd op het [schooltype].

Vanaf zijn 24^e jaar tot aan zijn 35^e jaar heeft verzoeker meerdere suïcidepogingen gedaan. Hij is in die periode in meerdere (psychiatrische) ziekenhuizen opgenomen en behandeld geweest. Zo is hij van [datum] tot [datum] opgenomen geweest op de gesloten afdeling in een psychiatrische kliniek in [plaats], waarna opname in een psychiatrische kliniek in [plaats] volgde.

Van [jaartal] tot aan [jaartal] is verzoeker wel werkzaam geweest, maar dit waren banen onder zijn niveau. Vanaf [jaartal] heeft verzoeker geen inkomsten uit arbeid meer genoten. Hij heeft van [jaartal] tot [jaartal] een WW-uitkering ontvangen en vanaf dat moment tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd heeft hij een bijstandsuitkering gehad. Verzoeker leeft alleen en geniet thans een AOW-uitkering.

Aannemelijk is, aldus verzoeker, dat hij -indien het seksueel misbruik niet had plaatsgevonden- zijn [schooltype]opleiding zou hebben afgerond en daarna een (boven)modaal inkomen had gegenereerd, een woonhuis zou hebben aangeschaft en een behoorlijk pensioen zou hebben opgebouwd. De gevolgen van het seksueel misbruik hebben deze te verwachten levens-

loop in negatieve zin beïnvloed en vermogensschade veroorzaakt. Deze vermogensschade -door verzoeker in totaal begroot op €766.232,-- bestaat uit misgelopen inkomsten en pensioenopbouw wegens verlies aan arbeidsvermogen, misgelopen waardeinstijging wegens het niet hebben kunnen aanschaffen van een eigen huis, geschatte kosten voor therapieën en huishoudelijke hulp.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van d.d. 7 februari 2014 -kort samengevat- als volgt gereageerd. Verweerder verklaart zonder meer bereid te zijn om een compensatiebedrag aan verzoeker te betalen vanwege het verzoeker aangedane seksueel misbruik. Verweerder onderkent dat hetgeen verzoeker is overkomen vreselijk is en dat het verzoeker dusdanig heeft geraakt en heeft verwond dat verzoeker daar nog steeds de gevolgen van ondervindt. Wel betreurt verweerder het feit dat geen sprake meer is geweest van een persoonlijk contact tussen een vertegenwoordiger namens verweerder en verzoeker; een persoonlijk gesprek zou de verhoudingen goed hebben kunnen doen. De wijze waarop thans op meer zakelijke wijze de vermogensschade door verzoeker wordt onderbouwd, spreekt verweerder minder aan. Verweerder eindigt zijn brief met de mededeling dat hij zich refereert aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder aangedragen gezichtpunten, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat verzoeker alles in het werk heeft gesteld dat redelijkerwijs van hem gevergd kon worden om zijn levensloop/ziektegeschiedenis en de gestelde vermogensschade inzichtelijk te maken en te onderbouwen. Zo heeft hij diverse pogingen gedaan om informatie op te vragen over het gestelde psychiatrische ziektebeeld en de daaruit volgende (psychiatrische) behandelingen en opnames alsmede over zijn werkloosheidsuitkering en nadien jarenlang genoten bijstandsuitkering, maar -gelet op de door verzoeker overgelegde antwoordbrieven- blijkt dat door het tijdsverloop dossiers veelal zijn vernietigd.

4.7 Desondanks is verzoeker er in geslaagd -aldus de Compensatiecommissie- om aannemelijk te maken dat zijn leven is verlopen op de wijze, zoals hij heeft gesteld. Uit de overgelegde verklaringen, waaronder de brief d.d. 7 januari 2013 van [naam] en de brief van [naam], in samenhang gezien met de verklaring d.d. 28 augustus 2012 van [naam] (geneesheer-directeur van de psychiatrische kliniek te [plaats]) en de brief van [naam] (psycho-

loog/psychotherapeut) blijkt zonder gerede twijfel dat sprake is geweest van vertrek van het [schooltype], het jarenlang niet kunnen bespreken van het aangedane misbruik, meerdere suicidepogingen met psychiatrische opnames tot gevolg, psychologische behandelingen, en vervolgens vanaf [jaartal] een korte periode van werkloosheid gevolgd door bijstandsuitkeringen tot aan de pensioengerechtigde leeftijd.

4.8 Alhoewel het voor de Compensatiecommissie lastig is om te beoordelen hoe de levensloop van verzoeker precies geweest zou zijn, indien het onderhavige seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden, bieden de hiervoor onder 4.7 genoemde feiten en omstandigheden voldoende aanknopingspunten om zonder gerede twijfel te kunnen concluderen dat -het misbruik weggedacht- het leven een gunstigere loop zou hebben gehad dan thans het geval is. Hoewel het seksueel misbruik door pater [naam] een beperkt aantal keren heeft plaats gevonden, is duidelijk geworden dat het een bepalende factor is geweest voor het ontstaan en voortduren van verzoekers (ernstige) psychiatrische problematiek en dat daardoor zijn schoolniveau lager alsmede het verloop van zijn werkzaam leven minder gunstig is geweest, dan wanneer van het onderhavige seksueel misbruik geen sprake zou zijn geweest. De Compensatiecommissie betreft bij dit oordeel het gegeven dat verzoeker was toegelaten op het [schooltype], waardoor redelijkerwijs verwacht mag worden dat verzoeker normaliter een schoolopleiding op een hoger dan gemiddeld niveau had moeten kunnen afronden.

Het feit dat verzoeker na het hem door medeleerlingen aangedaan seksueel misbruik voor hulp aanklopte bij pater [naam], en laatstgenoemde -op de hoogte van de feiten die tussen de jongens onderling hebben plaatsgevonden en van de kwetsbaarheid van verzoeker in verband daarmee- verzoeker opnieuw seksueel misbruikte en naliet verzoeker de hulp en steun te bieden die hij nodig had, ziet de Compensatiecommissie als een omstandigheid die heeft bijgedragen aan de psychologische beschadiging van verzoeker, zeker daar verzoeker -eenmaal weer thuis- ook niet kon praten over hetgeen hem was overkomen en daar evenmin kon rekenen op begrip en steun.

4.9 Hoewel zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat het onderhavige seksueel misbruik in een causaal verband staat met de gestelde vermogensschade, komt de gestelde vermogensschade (bestaande uit misgelopen inkomsten en pensioenopbouw) slechts gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking, aangezien in het leven van verzoeker ook sprake is geweest van een andere mogelijk schadeveroorzakende factor, te weten het seksueel misbruik tussen de jongens onderling (zo blijkt namelijk uit het advies van de Klachtencommissie, het klaagschrift en de hiervoor genoemde verklaringen en brieven). De Compensatiecommissie is alleen bevoegd te adviseren omtrent vermogensschade die is ontstaan uit het onderhavige seksueel misbruik verricht door een persoon die is verbonden aan een RK-instelling, en is niet bevoegd seksueel misbruik in haar afweging te betrekken dat door anderen is gepleegd.

De schadeposten bestaande uit kosten voor therapie en huishoudelijke hulp alsmede schade wegens het niet hebben kunnen aanschaffen van een eigen woning waardoor verzoeker waardestijging van onroerend goed heeft misgelopen, passeert de Compensatiecommissie nu daarvan geen bewijsstukken zijn overgelegd, respectievelijk de gestelde vermogensschade in een te ver verwijderd (dat wil zeggen niet in een direct) causaal verband staat met het onderhavige misbruik.

4.10 Alle feiten en omstandigheden in haar afweging betreffend, is de Compensatiecommissie van oordeel dat de aanvraag van verzoeker dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat een bedrag van €75.000,- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.11 Verzoeker heeft nota's ter hoogte van in totaal €9.662,16 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie acht dit bedrag aan de te hoge kant en is van oordeel dat dit voor matiging in aanmerking komt. Zo is er wel erg veel tijd besteed aan het onderbouwen van de schadepost verlies van verdienvermogen en het opstellen van een memo. De Compensatiecommissie van oordeel dat het in rekening gebrachte bedrag gematigd dient te worden en een vergoeding van €7.500,-- inclusief kantoorkosten en B.T.W. passend te achten is.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €75.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €7.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. J.M. van de L., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 07/05/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter